

Одеський національний медичний університет
Факультет медичний
Кафедра суспільних наук

Силабус курсу
«Народна психологія»

Обсяг	Кредитів 3 / 90 годин
Семестр, рік навчання	II семестр, 1 навчальний рік
Дні, час, місце	Згідно розкладу Кафедра суспільних наук, вул. Пастера, 11
Викладач (-і)	К.і.н., доцент Уварова О.О. К.політ.н., доцент Кулачинський М.М. К.і.н., доцент Подкупко-Дячкова Т.Л.
Контактний телефон	712-31-00
Е-mail	kafedra_11@ukr.net
Консультації	Згідно графіку кафедри суспільних наук (Чт 14.00-16.00; Сб 10.00-14.00)

КОМУНІКАЦІЯ

Очно, Viber, Zoom, Teams

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предметом вивчення є етнокультурні особливості психічного складу і поведінки людей, що визначаються їх національною належністю або етнічною спільністю, а також традиціями, що формувалися історично.

Пререквізити: ґрунтується на отриманих під час навчання у середній загальноосвітній школі та першому курсі вишу базових знаннях із історії та української культури, етнографії, мистецтва, художньої культури.

Постреквізити: формує уміння застосовувати отримані знання в процесі подальшого навчання і професійній (лікарській) діяльності та сприяє становленню національно свідомої особистості.

Мета: створення загальної концепції формування етнічної специфіки психічної діяльності з метою розуміння психологічних законів впливу етнічної і культурної належності на життя людини.

Основні завдання: засвоєння особливостей національної культури українського народу; чинники формування українського менталітету; навчитись застосовувати етнопсихологічні знання у практичних сферах своєї діяльності.

Очікувані результати: осягнути психологічні аспекти розвитку української нації, аналізувати українську духовну і матеріальну культуру у взаємозв'язку з психологічними особливостями національного розвитку.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання. Курс буде викладений у формі лекцій (20 год.) семінарських занять (10 год.) і організації самостійної роботи студентів (60 год.). Консультації – індивідуальні.

При проведенні семінарських занять використовуються *методи навчання*: словесні, наочні, практичні; пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький; самостійної роботи учнів з осмислення й засвоєння нового матеріалу роботи із застосування знань на практиці та вироблення вмінь і навичок, методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; стимулювання й мотивація учіння, контролю, самоконтролю.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Етнопсихологія як наука. Проблема етносу та нації в етнопсихології.

Тема 2. Основні етапи розвитку уявлень про предмет етнопсихології.

Тема 3. Методологічні принципи та методи етнопсихології.

Тема 4. Психічний склад етносу. Етнічність українців.

Тема 5. Національна свідомість. Ментальність як інтегральна етнопсихологічна ознака нації.

Тема 6. Етнічні стереотипи. Етнічні конфлікти.

Тема 7. Етнопсихологія українців.

Тема 8. Культура як основна етнорозрізнявальна ознака. Кроскультурна психологія.

Тема 9. Психологія культурної взаємодії. Адаптація до нового культурного середовища.

Тема 10. Теоретичні проблеми етнокультури. Психологія міжкультурної взаємодії.

Тема 11. Міфологічні джерела української етнокультурної моделі: психологічний аспект.

Тема 12. Народні знання і морально-етичні норми українців.

Тема 13. Психологічні моделі української усної народної творчості.

Тема 14. Українська традиційно-побутова культура: психологічний вимір.

Тема 15. Зародження українського світогляду XII – перша половина XIV ст.

Тема 16. Формування ідеї окремішності в психології українського народу в другій половині XIV – XVI ст.

Тема 17. Спроби реалізації самостійництва в народній психології XVII – початку XVIII ст.

Тема 18. Народна психологія в духовному і політичному житті українського суспільства в XVIII ст.

Тема 19. Розвиток української психології в період національного відродження першої половини XIX століття. Українська національна психологія другої половини XIX ст.

Тема 20. Психологічні аспекти української державницької ідеї у XX – початку XXI ст.

Перелік рекомендованої літератури

Основна (базова) література:

1. Махній М. М. Етнопсихологія і міжкультурна комунікація / М. М. Махній. – Чернігів, 2015. – 256 с.

2. Савицька О. В. Етнопсихологія : Навч. посібник / О. В. Савицька, Л. М. Співак. – К. : Каравела, 2019. – 264 с.

Допоміжна:

3. Варзар І. М. Політична етнологія. Пропедевтичний курс. Підручник / І. М. Варзар. – К. : МАУП, 2012. – 354 с.
4. Етнічність: енциклопедичний довідник / В. Б. Євтух. – К. : Фенікс, 2012. – 395 с.
5. Етнопсихологія : навч. посіб. для студ. ВНЗів / М. Б. Боднар. – Кременець : ВЦ КОГПІ ім Т. Шевченка, 2013. – 287 с.
6. Іваницький А.І. (упоряд.) Український обрядовий фольклор західних земель: Музична антологія. – Вінниця : Нова Книга, 2012. — 624 с.
7. Історія української культури. Навч. посіб./ За ред. О. Ю. Палової – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 368 с.
8. Колтунов О. Ю. Історія української культури : навч. посібник / О. Ю. Колтунов, О. О. Уварова. – Одеса : ОНМедУ, 2011. - 316 с.
9. Куєвда В. Психологічні ретроспекції української етнокультурної моделі : монографія / [В. Т. Куєвда, Т. В. Ковтунович] ; за ред.М.-Л. А. Чепи. — Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. — 104 с.
10. Фурман А.В. Психокультура української ментальності. – Тернопіль : НДІ МЕВО, 2014. – 168 с.

ОЦІНЮВАННЯ

До контрольних заходів належить *поточний контроль*. Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на семінарських заняттях. Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів: усне опитування; тестові завдання; написання наукових повідомлень. Поточне оцінювання студентів відбувається на кожному семінарському занятті (повинно бути опитано не менше 30 % студентів). Поточна навчальна діяльність студента оцінюється за 4-бальною (традиційною) шкалою: “5”, “4”, “3”, “2”.

Самостійна робота студента, яка передбачена в програмі, контролюється і оцінюється при поточному контролі.

Робоча програма курсу передбачає виконання за бажанням студента *індивідуальної самостійної роботи студента* (ІСРС): 1) виступ студента із самостійно підготовленою доповіддю на кафедральному турі щорічної університетської студентської наукової конференції. 2) захист реферату на семінарському занятті. 3) виготовлення навчальних засобів (наочні засоби - мапи, презентації, стенди тощо). Оцінка за індивідуальне завдання нараховується студентові лише за умов успішного його виконання та захисту. Оцінка додається до поточної успішності. Тематика індивідуального завдання може бути запропонована викладачем або студентом.

Підсумковий контроль не передбачено програмою.

Як результат вивчення даної дисципліни студент отримує «залік», який виставляється на підставі поточної навчальної діяльності студента за умов: відсутності пропусків занять або вчасного їхнього відпрацювання, середнього балу за поточну навчальну діяльність не менше 3,00. Залік виставляється у кінці вивчення дисципліни на підставі поточних оцінок у вигляді середнього балу (тобто середнє арифметичне всіх отриманих оцінок за традиційною шкалою, округлене до 2 (двох) знаків після коми). Отримане середнє арифметичне з дисципліни дозволяє здійснити конвертацію в оцінку за 200-бальною шкалою для подальшого

ранжування за рейтинговою шкалою (ECTS). Відповідно до отриманих балів за 200-бальною шкалою, студенти оцінюються за рейтинговою шкалою ECTS.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання відповідає загальним правилам в ОНМедУ. *Дотримання академічної доброчесності* здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань. Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності: зниження результатів оцінювання; повторне проходження оцінювання.

Політика щодо відвідування та запізнь: присутність на заняттях є обов'язковою. На початку заняття відбувається перевірка присутності студентів. Наслідком відсутності на занятті є обов'язкове подальше відпрацювання теми.

Мобільні пристрої: використовуються лише з метою навчання.

Поведінка в аудиторії: згідно морально-етичному кодексу ОНМедУ.